

Art i societat, un diàleg de sords

Els fets són prou espectaculars com per deixar empremtes visibles: d'un temps ençà, les arts plàstiques viuen una etapa d'eufòria a la ciutat de Girona. La grisor i l'atonía dominants durant tants anys han donat pas a un esclat inesperat.

Aquests són alguns dels trets reveladors del canvi. Les Institucions oficials no sols patrocinen mostres antològiques d'artistes consagrats, sinó que obren les portes als nous i a llurs propostes d'avantguarda. La Diputació, a més, adquireix periòdicament obres recents. Les caixes d'estalvis mantenen obertes d'una manera estable sales d'exposicions igualment destinades a acollir mostres d'art contemporani. Algunes galeries privades s'han consolidat i se n'obren de noves amb una finalitat semblant. Camps que fins ara no havien estat presos en consideració, com el còmic o la moda, comencen a merèixer l'atenció de les sales. L'art ha envaït llocs no específicament pensats per a aquesta funció, com restaurants, cafès, bars i aparadors de botigues. Alguns col·legis professionals han creat els seus propis fons d'art, i altres mantenen també sales d'exposicions pròpies. S'ha incrementat la presència de l'art al carrer, ja sigui amb escultures i amb pintures murals, ja sigui per mitjà de pintades, entorns lúdics o altres manifestacions efímeres. L'Ajuntament ha relançat i reciclat en bona part el Centre de la Mercè, ha establert tallers oberts a la lliure disposició dels artistes i estudia altres projectes en la mateixa línia. Creix notablement el nombre d'escoles privades, de tallers d'artistes o d'estudis d'art, on nodrits grups de joves es preparen per als estudis acadèmics o per a l'exercici d'activitats artístiques en el futur.

Tot això fa pensar que Girona viu un moment dolç en aquest terreny: es presenta una oferta enlluernadora pel que fa a l'aprenentatge, el conreu, la contemplació i la promoció de les arts plàstiques. La satisfacció que produeix la constatació de la realitat no ens pot estalviar, però, la formulació d'alguns interrogants sobre l'adequació d'aquesta oferta amb la demanda real.

Podríem començar per preguntar fins a quin punt aquesta eferescència respon a un interès vertader de la societat gironina. Les escoles d'art, certament, són plenes, però la majoria d'activitats en aquest camp tenen sempre un nucli reduït de seguidors. Les grans sales d'exposicions d'art modern romanen tristament buides, els col·loquis sobre temes d'art congreguen mitja dotzena d'entesos i les accions de carrer susciten amb prou feines l'atenció d'uns quants curiosos. Després hauríem d'esbrinar quina incidència té aquest desplegament en l'evolució general del gust, en el canvi de la sensibilitat col·lectiva, en l'acceptació i la comprensió de l'art d'avui per part de la gent. Els indicis ens diuen que tot plegat es redueix a una cerimònia per a iniciats o a un ritual d'autosatisfacció de pocs enmig de la més gran indiferència de molts.

Això vol dir que no ens podem fer il·lusions, i que no ens hem de deixar enlluernar per l'esclat rutilant d'una façana que amaga la buidor d'una gran soledat. Hem de celebrar, malgrat tot, que la façana existeixi. Després de tant passar-hi per davant, algun dia la gent franquejarà la porta i el contacte entre l'art i la societat deixarà de ser l'actual diàleg de sords. Els joves que omplen tallers, escoles i estudis són, ja des d'ara, el millor motiu per a l'esperança.